

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Blok předmětů: ČLOVĚK A SPOLEČNOST (DĚJEPIS, OBČANSKÁ A RODINNÁ VÝCHOVA)

Název předmětu: DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležetosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Časová dotace

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) v počítačové učebně a v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu:

<p>KOMPETENCE K UČENÍ vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p> <ul style="list-style-type: none">- Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa.- Učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru <i>Dějepis</i> rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
---	--

<p>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p>	<p>podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none">- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídaní specifických závěrů z analýzy historických faktů.- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.- Učíme, jak některým problémům předcházet.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.
--	---

<p style="text-align: center;">KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p> <p>vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p>	<p>vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci. - Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění. - Klademe důraz na „<i>kulturní úroveň</i>“ mluveného i písemného projevu. - Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. - Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. - Podporujeme kritiku a sebekritiku. - Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky. - Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem. - Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. - Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
--	--

<p>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p>	<p>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. - Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. - Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. - Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. - Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí. - Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. - Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). - Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
---	--

<p>KOMPETENCE OBČANSKÉ vychovávat žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích 	<p>vychovávat žáky</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích <p>- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.</p> <p>- Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních.</p> <p>- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti.</p> <p>- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.</p> <p>- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.</p> <p>- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.</p> <p>- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.</p> <p>- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.</p> <p>- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.</p> <p>- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích a dodržování stanovených pracovních postupů při praktických činnostech.</p> <p>- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.</p> <p>- Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.</p>
---	---

<p>KOMPETENCE PRACOVNÍ vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p>	<p>vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. - Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat. - V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku. - Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka. - Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování. - Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků. - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu. - Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie. - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). <p>Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru dějepisu a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.</p>
---	--

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) :

2. stupeň

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy (OVO)

žák

1.1 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků

1.2 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

1.3 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Učivo (U)

1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny

1.2 historický čas a prostor

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

2.1 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

2.2 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

2.3 uvede příklady archeologických kultur na našem území

Učivo (U)

2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

3.1 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

3.2 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

3.3 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

3.4 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo (U)

3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

3.2 antické Řecko a Řím

3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

4. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

4.1 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

4.2 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti

4.3 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

4.4 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám

4.5 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Učivo (U)

4.1 nový etnický obraz Evropy

4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj

4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

- 4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- 4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- 4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- 4.7 kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

5. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 5.1 vysvětlí *znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky*
- 5.2 vymezí význam *husitské tradice pro český politický a kulturní život*
- 5.3 popíše a *demonstruje průběh zámožských objevů, jejich příčiny a důsledky*
- 5.4 *objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*
- 5.5 *objasní příčiny vzniku třicetileté války*
- 5.6 *na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus*
- 5.7 *rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek*

Učivo (U)

- 5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- 5.2 zámožské objevy a počátky dobývání světa
- 5.3 český stát a velmocí v 15. - 18. století
- 5.4 barokní kultura a osvícenství

6. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy (OVO)

žák

- 6.1 *vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti*
- 6.2 *objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé*
- 6.3 *porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů*
- 6.4 *charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích*
- 6.5 *na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy*
- 6.6 *vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií*

Učivo (U)

- 6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- 6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- 6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- 6.4 revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- 6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- 6.6 kulturní rozrůzněnost doby
- 6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismu

7. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy (OVO)

žák

7.1 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

7.2 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

7.3 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

7.4 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

7.5 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Učivo (U)

7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky

7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko- politický vývoj, sociální a národnostní problémy

7.3 mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy -komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět

7.4 druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

8. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy (OVO)

žák

8.1 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků

8.2 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

8.3 posoudí postavení rozvojových zemí

8.4 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Učivo (U)

8.1 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření

8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)

8.3 vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky

8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět

8.5 problémy současnosti

8.6 věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
6.. ročník:

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledá informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu, apod.) - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve (a proč) - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - doplní srovnávací tabulku o vývoji, uvede některá archeologická naleziště u nás - vysvětlí vznik států, zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - vysvětlí, co jsou městské státy, dovede vysvětlit, jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (ve vědě, kultuře) - pracuje s dějepisnými mapkami a dějepisným atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy 	<p>Lidé, jejich přítomnost a minulost</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam dějin pro jedince i současnou společnost - čas v dějinách, dějepisná mapa - hlavní úkoly archivů, muzeí a knihoven, poslání archeologie <p>Pravěk – nejstarší období lidské</p> <ul style="list-style-type: none"> - společnosti - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - Evropa v pravěku <p>Starověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - židé a judaismus - počátky písmo, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací - Starověký Egypt, Indie a Čína - Střední Evropa v období nejstarších států 	<p>OVO: 1.1, 1.2, 1.3 U: 1.1, 1.2 OVO: 2.1, 2.2, 2.3 U: 2.1 OVO: 3.1, 3.2 U: 3.1</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského - doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západořímské a východořímské říše - popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území 	<p>Starověké Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období řeckých států - doba homérská - městské státy - řecká kolonizace - Atény za Solónu - Peloponéská válka - řecká vzdělanost, věda a umění - Makedonie <p>Starověký Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj Říma do ovládnutí Itálie - římské císařství - počátky křesťanství - římská kultura - krize a rozpad říše západořímské <p>Evropa v době železné (Keltové – civilizační vrchol pravěku)</p>	<p>OVO: 3.3, 3.4 U: 3.2 OVO: 3.3, 3.4 U: 3.2, 3.3 OVO: 2.2, 2.3 U: 3.3</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) - objasní, co je stěhování národů, doloží z mapek v dějepisném atlase - uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historická fakta - využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - předvede svoji orientaci na dějepisné mapě - zařadí Slované do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních Památek (i regionálně) - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády; uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek (i regionálně) - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí 	<p>Raný středověk nový etnický obraz Evropy Byzantská říše arabský svět křesťanství Franská říše</p> <p>První státní útvary na našem území Sámská říše Velká Morava český stát v době knížecí</p> <p>Formování prvních státních celků v Evropě - slovanské státy - vznik středověké Anglie a Francie - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura</p> <p>Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků - vláda Karla IV. a její přínos pro český stát - gotická kultura - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p>	<p>OVO: 4.1, 4.2 U: 4.1, 4.2, 4.3 OVO: 4.3 U: 4.4 OVO: 4.3, 4.4, 4.5 U: 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7 OVO: 4.5, 5.1, 5.2 U: 5.1</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - vysvětlí, jak vznikla a působila jednota bratrská - rozliší a objasní pojmy: jagellonský stát, stavovská monarchie - popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější vynálezy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku - rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest - shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení 	<p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - doba poděbradská, jednota bratrská - jagellonský stát a stavovská - monarchie - hospodářský a technický rozvoj - v našich zemích a v západní Evropě - cesta ke vzniku středoevropského - soustátí - kultura v době pozdního středověku <p>Raný novověk</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Počátky novověku</i> - renesance a humanismus - objevné cesty a jejich společenské - důsledky - náboženská reformace 	<p>OVO: 5.1, 5.2 U: 5.1, 5.2 OVO: 5.1, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7 U: 5.3</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS
8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem: absolutní monarchie - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla - vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii a prvního období kolonialismu <ul style="list-style-type: none"> - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem: konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památek - aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reform - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád - stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - počátky kapitalismu v Anglii, první období kolonialismu <p>Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky novověku v Evropě - Anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě - Francie, Rusko, Prusko, Anglie - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie - a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18. století <p>Novověk od konce 18. století do r. 1914</p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenécké hnutí v Evropě - rozpozná znaky, oblasti, uvede příklady utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve II. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA 	<p>OVO: 5.4, 5.6, 5.7, 6.1 U: 5.3, 5.4, 6.2 OVO: 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 U: 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7</p>

<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy: klasicismus a romantismus- stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů- rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu		
--	--	--

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá vlastní (rodinné) dokumenty z tohoto období - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců - vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství až po kulturu) - objasní politický převrat a jeho důsledky 	<p>Moderní doba</p> <p><i>Situace v letech 1914 – 1948</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy <i>Evropa ve 20. letech</i> - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa - poválečné Československo-únorový převrat 1948 	<p>OVO: 6.6, 7.1 U: 6.7, 7.1 OVO: 7.2, 7.3 U: 7.2 OVO: 7.4, 7.5 U: 7.3, 7.4 OVO: 7.4, 7.5, 8.1 U: 8.1</p>

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí závislost ČSR na vlivu SSSR - vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968 - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria („perestrojka“) a objasní snahu o změnu systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů 	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení ČSR - studená válka - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria („perestrojka“) - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 - rozpad ČSR, vznik ČR 1993 - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. polovině 20.století, evropská integrace, globalizace 	<p>OVO: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 U: 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6</p>